

MAGYARÁG

1940. Márc. 13

IX. No. 71

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDÉNE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15-1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea-Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4.

Huszonnégy órán belül meg van a finn-orosz béke

**A skandináv államok véd- és dacszövet-
sége garantálná a finn-orosz béke
tartósságát**

Stockholm. (Rádió Bucuresti.) Mértékadó svéd politikai körök véleménye szerint igen nagyok a kilátások, hogy a finn-szovjet béketárgyalások 24 óra alatt, — vagy még hamarabb — sikerre vezetnek.

Amsterdam. (Rádió Bucuresti. Reuter). Stockholmi jelentés alapján a Telegraph foglalkozik a finn-szovjet tárgyalásokkal. A lap szerint Finnország feltétlenül meg akarja őrizni önállóságát. Nem akar új Münchent és nem akar Csehszlovákia sorsára jutni.

Szoros kapcsolatot akartak létrehozni a skandináv államok között és Svédország, valamint Norvégia automatikusan háborúba lépne az újabb szovjet támadás esetén. Ugy látszik, hogy Svédország hozzájárult ehhez a megoldáshoz és Finnország ezen az alapon kezdte meg a tárgyalásokat.

Anglia nem vállalkozott a szovjet-finn békeközvetítésre

London. (Rádió Bucuresti. Reuter). Londoni jelentés szerint február 22-én megjelent a Foreign Officeben Maisky londoni szovjet nagykövet és közölte a Szovjet békefeltételeit. A Szovjet hatalmas területi követeléseket támasztott, kér-

e a Ladoga tó környékét, a karéliei földcsíkot, Viipurit, az összes elfoglalt szigetet, a Rélj tó nyugati vidékét, Hangoe szigetéit. Az angolok súlyosnak találták ezeket a feltételeket és visszautasították a javaslat továbbítását.

Anglia tovább is teljes erejével segíteni akarja Finnországot

London. (Rádió Bucuresti. Reuter). Az angol alsóházban Attlee őrnagy, az ellenzék vezére kérdést intézett Chamberlain miniszterelnökhöz és kérte, hogy nyújtson felvilágosítást a finn-szovjet tárgyalások állására vonatkozóan. Chamberlain kijelentette, hogy a szov-

jetségek jelentékeny segítséget küldöttek Finnországnak. Ezek a kormányok közölték Finnországgal, hogy újabb kérdés esetén a jövőben is küldeni fogják még nagyobb segítséget is és sa rendelkezésükre állanak minden tőlük telhető eszközzel.

A Szovjet már többször békeajánlatot tett Finn- országnak

Kopenhága. (Rádió Bucuresti. Havas). A Havas távirati iroda jelentése szerint

Paasikivi, két héttel ezelőtt felkereste Kolontay asszonyt, a Szovjet svédországi követét,

aki — a Socialdemokraten szerint — egy egész sor békejavaslatot terjesztett el. Paasikivi a javaslatokat a saját kezdeményezéséből visszautasította.

A javaslatok követelték az egész karéliei földcsíkot, Hangoe, Viipurit, egy sávot a Ladoga tó környékén, egy földcsíkot, speciálisan a harcikosik elhelyezésére számára, Paasikivi ezt nem fogadta el,

mert ezt egyenlőnek tartotta a kapitulálással. Erre újabb erőteljes szovjet attack volt a válasz és a finnek visszavonultak. A harmadik vonal ellenállását azonban nem sikerült megtörni.

Ezután a svédek útján újabb javaslatokat terjesztettek elő, amire megkezdtek a tárgyalásokat.

Új béketervet terjeszt elő Németország

**Ciano, Mussolini és Ribbentrop készítik el az új
tervet, amit ismeretlenek Welles-szel**

Róma. (Rádió Bucuresti. Stefani.) Ribbentrop német külügyminisztert a délelőtti folyamán kihallgatáson fogadta az olasz király és császár. A lapok élénken foglalkoznak a kihallgatással. Bár szokásos, hogy az uralkodó magánkihallgatáson fogadja a fővárosban tartózkodó külföldi államfőket, ennek a kihallgatásnak különös jelentőséget tulajdonítanak. Egyesek úgy vélik, hogy ez kihangsúlyozása akar lenni annak a gondolatközösségnek, ami az uralkodó és a rezsim között, a nemzetközi helyzetre vonatkozóan fennáll.

Kopenhága. (Rádió Bucuresti. Stefani.) A BT budapesti jelentés alapján közli, hogy Ribbentrop, Mussolini és Ciano béketervet dolgoznak ki. A béketervet Welles Rómába való visszatérése alkalmával átnyújtják az amerikai külügyi államtitkárnak. Fenti hír jól informált magyar politikai körökből ered, amelyek szoros összeköttetésben állnak Ciano külügyminiszterrel.

Törvény készül

a törvényes eljárások egyszerűsítésére

Bucuresti. (Rádió). Ghelmegeanu belügyminiszter a formalitások egyszerűsítése és a bürokratizmus kiküszöbölése céljából törvénytervezetet kíván készíteni. A belügyminiszter javaslatára szólította fel a királyi helytartóságokat és a helytartóságok részletes

jelentéseket terjesztették fel. Ghelmegeanu belügyminiszter Horia Grigorescu belügyi minisztert bizta meg az anyag feldolgozásával. Ennek alapján elkészítik a formalitások egyszerűsítésére vonatkozó törvénytervezetet és rövidesen a törvényhozó testületek elé terjesztik.

Kiutalta a király a március havi nyugdíjakat

Bucuresti. (Rádió). Tegnap megjelent a Hivatalos Lapban a március havi fizetések és nyugdíjak folyósítására vonat-

kozó királyi dekrétum. A fizetések és nyugdíjak folyósítását március 18-án kezdik meg.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

Aki a szomszéd országba jár át rabolni

8 hónapra ítélték a gazdát, aki baltával intézte el a családi viszályt

Niculinschi Niculae kistécsői földműves és sógora, Danci Iosif, a hajdani csehszlovákiai Vgskova pe Tisa községbeli lakos között, anyagi természetű nézeteltérések keletkeztek. Az ellentétek, az idők folyamán, ahelyett, hogy felengedtek volna, inkább kimélyültek és Niculinschi elhatározta, hogy rövidesen elintézi az egész differenciát.

Felszólította Cornuta Gheorghe nevű barátját, hogy tartson vele, azután — nem zavarva magát az országhatároktól — elindult a szomszédországban levő Vgskova pe Tisa község felé. Niculinschiék át is jutottak a határon és beállítottak Danci házába. Az udvaron Niculinschi fejszét ragadta és berontott sógora szobájába. Néhányszor fejbevágtatta Danciot és kényszerítette pénzre előadására. Danci az agyonveréstől való félelmében megmondta, hogy a szekrényben van a pénz. Niculinschi kinyitotta a szekrényt és magához vette az ott talált 700 cseh koronát. Ezután pedig ugyanazon az uton, amelyiken jöttek, visszatértek falujukba. Danci a támadás után a cseh hatóságoknál feljelentette Niculinschit és azok diplomáciai uton áttették az ügyet a ro-

mán hatóságokhoz. A máramarosszigeti ügyészség zsarolás, súlyos testisértes és tiltott határátlépés címén helyezte vád alá Niculinschit és társát és a máramarosszigeti törvényszék ezért Niculinschit 8 hónapi fogház és 3000 lei pénzbüntetésre, Cornutat pedig 6

hónapi fogház és 3000 lei pénzbüntetésre ítélte. A vádlottak fellebbeztek az ítélet ellen és Cornuta azzal védekezett, ő nem tudta, hogy Niculinschi mire készül és a szobában is igyekeztek szétválasztani őket. A tábla Niculinschi 8 hónapos büntetését helybenhagyta, Cor-

nutat büntetésének végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

— Ne várjon addig, míg az Ön férdei berognak, vagy megdagadnak. Azonnal vegyen Urodonal, hogy elejét vegye a bejegységnek és normalizálja a vérkeringést. A világ leghíresebb tudósai is megállapították az Urodonal kiváló tulajdonságait. Az Urodonal eltávolítja a szervezetből a hagsavakat, folyékonnyá teszi a vért és a mérgező anyagokat és rövid kúra után fiatalnak fogja érezni magát.

Hajánál fogva hurcolta maga után az erőteljes munkásasszony a kistermetű bányafisztviselőt

Életveszélyes fenyegetés és magánlaksértés vádja miatt került a kolozsvári törvényszék elé egy munkáscsalád. Az Egeres községben lakó munkáscsaládot, Sarca Gheorghe, az argyasi szénbányák és az egeresi gipszgyár tisztviselője jelentette fel azon a címen, hogy több ízben életveszélyesen megfenyegették, sőt az egyik vádlott tettleg is bántalmazta.

Az elsőrendű vádlott Székely Miklósné Kanalas Erzsébet, akit Sarca azzal vádol, hogy múlt év október 6-án reggel behatolt házába és fiának hátralekos fizetését kérte.

Mikor Sarca elutasította és ki akarta taszítani udvaráról, az izmos munkásasszony belemarkolt a kistermetű és gyenge testalkatu hivatalnok hajába és több méteren keresztül maga után hurcolta.

A második vádlott, Székelyné fia, Diószegi József volt, akit viszont azzal vádol Sarca, hogy az egész gipszgyár felgyújtásával fenyegetőzött, ha nem adják ki hátralekos munkabérét.

A harmadik vádlott a család fő, Székely Miklós, aki a vádirat szerint, miután szintén eredménytelenül követelte Sarcatól fia fizetését, becsületsértő kifejezéseket használt a

tisztviselővel szemben, azzal vádolva őt, hogy a munkások pénzéből épített villát magának, majd azzal is fenyegette, hogy torkon fogja és megfojja.

Kihallgatásuk alkalmával a vádlottak vaamennyien tagadták a vádakot, de Kálmán Ilonaő Sarca Gheorghe szakácsnője és Lepolszki János, a gipszgyár főgépésze, akik jelen voltak a különböző napokon történő cselekményeknél, terhelően vallottak a Székelycsalád ellen. Miután azonban a koronatanu, Gheorghiu Gheorghe nem jelent meg, a magánvád kérésére a bíróság a tárgyalást elhalasztotta.

Nagy pompával fogadták Ribbentropot a Vatikánban

Az olasz lapok nyíltan írják a tengely újbóli megszilárdításáról

(Róma. Rádió Bukarest.) Ribbentrop látogatásának legfontosabb pontja a pápánál teendő látogatás. Vatikáni körökben hangsúlyozzák, hogy a látogatás érthető és kíváncsi, mert Németország területi gyarapodásai folytán a legnagyobb katolikus államok sorába lépett.

A német külügyminisztert egyébként az államfőknek kijáró pompával fogadják a Vatikánban. Délelőtti autósor megy érte szállására. A Vatikánban küldöttség üdvözlö, mely átkíséri a szent Katalin terem-

be s innen vezetik a pápa elé.

Az olasz lapok hangsúlyozzák, hogy a látogatás jelentősége félreismerhetetlen. Az időszerű események: a háború és béke kérdései szükségessé tették, hogy a már eltemetettnek hirdetett tengelyt ismét kimutassák és pozícióját megszilárdítsák.

Hangsúlyozzák azonban, hogy Olaszország eddigi magatartását nincs oka megváltoztatnia, Olaszország tovább is a fegyveres béke álláspontján van.

(Róma Rádió. Bukarest. Stefani.) Ribbentrop német külügyminiszter ma reggel kihallgatáson fogadta Victor Emanuel olasz király és császár. A kihallgatás körülbelül egy fél óráig tartott.

(Vatikánváros. Rádió Bukarest. Stefani.) XII. Pius pápa tegnap délelőtti kihallgatáson fogadta Ribbentrop német külügyminisztert. A kihallgatás a könyvtár teremben folyt le és 20 percig tartott. Ribbentrop meglátogatta Maglone bíboros államtitkárát. Az államtitkár a látogatást viszonozta.

Kétévet kapott a gyilkos legény, aki karóval agyonverte szomszédnőjét

A miklórtási gyilkosság ügyében tegnap hirdetett ítéletet a nagyváradai büntetőtábla. A miklórtási Tent és Nan családok között évtizedek óta ellenségeskedés dult egy kut, meg egy kerítés miatt. A múlt év májusában Tent 17 éves fiatalember ment ki a kútra vizért és ott találta Nan Schét, Nan Sofia szidalmazni kezdte a fiatalembert. Később kimentek a mezőre, ahol összehatalálkoztak és ismét összehatalálkoztak. Tent Nicolae, ekkor a nála levő karóval négyszer fejbeverte az öregasszonyt, aki holtan esett össze.

A táblai vádtanács gyilkossággal vádolva küldte a büntetőtábla elé. Dr. Jeremia Nicolae főügyész is gyilkosság címén kérte elítélni. Dr. Ciacian Virgil Tent védője, viszont kifejtette, hogy nem áll fenn szándékosság és a beteges fiatalember számára enyhe bünte-

tést kért. A büntetőtábla megváltoztatta a minősítést, emberölés címén mondta ki bűnösnek a fiatalembert és ezért kétévi fogházra büntette.

SPORT

Az NSE nyerte a kosárlabda körmérkőzést

Nagyváradon a kosárlabda sport hódolói érdekes körmérkőzést rendeztek. A Derecskey örökös vándordíjért játszottak a csapatok és a döntőt az NSE ifjúsági csapata 43:13 arányban nyerte az Esta Sun ellenében és ezzel elhódította a vándordíjat a védő Esta Sun-tól. Dienes tornatanár, az Esta Sur tréner kijelentette, hogy a nyáron több kosárlabda mérkőzést rendeznek.

A Derecskey Serleget és Szeghalmi Sándor elnök vezette folyamán ünnepélyes körülmények között vette át.

Tovább is előrenyomulnak az oroszok

A jelentések szerint az orosz haderő birtokon belül akar lenni a békelárgyalások idejére

(Moszkva. Rádió Bukarest. Reuter.) Leningrád körzete katonai parancsnoksága jelenti, hogy a fronton semmi különös esemény nem történt. A szovjet csapatok elfoglalták Vastijerji szigetét és Minsalati községet. Pikarantától keletre elfoglalták Vuotsu szigetét. A szovjetrepülők bombázták az ellenséges katonai állásokat. 8 ellenséges repülőgépet lelőttek.

(London. Rádió Bukarest. — Reuter.) Az oroszok állásaik ki szélesítése újján megkísérelték bekeríteni Viipuri városát és a finn csapatokat. A bekerítést megkezdés szerűen akarják

végrehajtani. Az összes ilyen irányú kísérleteket visszafutották. A szovjet csapatok az igen rövid ideig tartó világosban igyekeznek akcióikat lebonyolítani, a sötétben mindkét részről féjlenségre vannak kényszerítve.

(Helsinki. Rádió Bukarest. Hayas.) A moszkvai finn-szovjet tárgyalások alatt, a szovjet csapatok fokozott támadásokat indítanak a Mannerheim erő harmadik vonalai ellen. A szovjet meg akarja történi itt is a finn ellenállást és birtokon belül akarja folytatni a tárgyalásokat.

77 év — és sem reuma, sem köszvény.

Olvassa kérem azt az érdekes levelet, melyet D. ur ír nekünk Párizsból: „Szerintem mielőtt az Urodonalról véleményt mondunk, szükséges, hogy előzőleg azzal rendszeres kúrát tartsunk. Részemről ezt minden hónapban pontosan betartom és sem reumám, sem köszvényem nincsen, pedig elértem a 77 éves kort. Tavaly ugyan cukorbeteg tünetei kezdtek mutatkozni, de szokott Urodonal-kúrámmal hamar megszüntette azokat”. Ez annak köszönhető, hogy az Urodonal kíméletlenül eltávolítja a szervezetből a húgysavat annak sóit; a hangyasavat és a koleszterint. A májat rendbehozza és ismét képessé teszi összes funkcióinak elvégzésére: minden életkorban az Urodonal csak jótékony hatással lehet. Összetétele egészen kivételesen hatékony és már többször képezte kiváló orvosok tanulóanyagát és a párizsi Tudományos Akadémia és az Orvosi Akadémia közleményeinek tárgyát.

URODONAL
egészséget ad és meghosszabbítja életterét.

Gyógyszertárakban és drogeriákban kapható.

FEKETE MIHÁLY JUBILEUMA

Lyon Lea két előadása.

Március 12-én kedden hat órakor és este 9 órakor két előadásban jubilál Fekete Mihály. Az erdélyi színész legkiválóbb egyéniségei játszik a főszerepeket. Lyon rabbi Fekete Mihály, Lea a leánya Felszeghy Mária, az orosz herceg Rittinger Rádaj Imre, a javasasszony T. Pogány Janka, és a botond szerepében fellép Gombos Elemér, aki nemrég 1 millió főnyereményt nyert a min. 6. mondja, Fekete Mihály jubileumán dacára a milliót, részt akar venni.

A pénztárnál a szó igazi értelmében tömegek vannak és vásárolják mind a két előadásra a jegyeket, páholly már alig egy kettő kapható. Városi közönsége elkaphatja a legjobb jegyeket.

Helyárak: 10 15 20 30 50 és 100 lej.

Faz meghűlés grippa
DIANA
bedörzsölés

Leszurta egy gyermekembert, mert nem akart szénát lopni

Tegnap délután egy súlyos sebből vérző fiatalembert szállítottak be a Biharmegyei Kórházba. Baba György 17 éves, Sark községbeli legényt leszurta Dudás Pál odaváló gazda. Dudásnak nem volt szénája és ezért az öccsét, valamint Baba Györgyöt elküldte szénát lopni. A fiatalemberek nem akartak menni, mire Dudás bicskát rántott és leszurta Babát. A fiatalembert beszállították a kórházba. A bicskázó gazda ellen megindították az eljárást.

A véres élmény

Blaskovits tábornok katonai folyóiratban megírta, hogyan vette be Varsót

Berlin. (Timpul jelentés). Blaskovits tábornok, a 8-ik német hadtest parancsnoka a „Leipzig” című katonai folyóiratban cikket írt a Varsó bevételéről folytatott harcokról.

A német harci kocsik már szeptember 8-án Varsó délkeleti határába érkeztek. A német hadvezetőség azonnal kísérletet tett, hogy Varsó védői mondjanak le az ellenállásról. Rommel tábornok, Varsó katonai parancsnoka nem fogadta el az ajánlatot és nem volt hajlandó a polgári lakosság eltávolításának kérdéséről sem meg tárgyalni.

Szeptember 25-én Hitler a varsói fronton tartózkodott és még utoljára megpróbálta rávenni a lengyel parancsnokot, hogy mondjon le az ellenállásról. Szeptember 25-ről 26-ra virradó éjszaka a lengyel tábornok nem adott választ.

Szeptember 26-án hajnalban megkezdtek az egész front bombázását. Az éjszaka folyamán elfoglalták Mokotov és Ochota városát.

Este 6 órakor megjelenik egy lengyel parlament és 24 órási fegyverszünetet kér. A fegyverszünetet, a város átadásának határozott ígérete nélkül, elutasítják.

Éjszaka a német tüzérség erőteljesen bombázta az ellenséges katonai pontokat.

Szeptember 27-én reggel 9 órakor jelentkezett Kizeba lengyel tábornok és Rommel tábornok nevében felajánlotta a város átadását. A csapatoknak elrendelik az ellenségeskedések megszüntetését, Varsó drámája véget ért.

A többi katonai gyorsasággal zajlik le. Egyórás tanács-

kozás után aláírták a fegyverszüneti megállapodást. Szeptember 29-én megkezdődött a

varsói garnizon elvonulása, október 1-én és 2-án a német csapatok bevonultak Varsóba.

A szövetségesek nem hajlandók korai békét kötni

(London. Rádió Bukarest.) Ribbentrop római utazásával és Welles londoni látogatásával kapcsolatosan a Times azt írja, hogy a szövetségesek nem hajlandók korai békét kötni. A szövetségesek végét

kívánnak vetni az erőszaknak és biztosítani akarják egész Csehországot és Lengyelországot szabadságát és biztonságát. Welles különben ma az angol királynéi is kihallgatáson jelenik meg.

Dr Soos István orsz. képviselő újabb intervenciója a nyugdíjasok ügyében

Már ismertettük azt az örvendetes tényt, hogy a kormány intézkedése folytán mindazok részére, akiket levontak f. évi január hó 1-től kezdődőleg a nyugdíjat, visszaállították az eredeti nyugdíjösszeget. Vannak azonban olyan esetek, ahol ugyanezen elvi alapon ugyan, de már korábban konkrét esetekben egyénileg intézkedett a nyugdíjpénztár, legtöbbször olyan alkalmából kifolyólag, amikor valaki nyugdíjának áthelyezését kérte. Most felmerült a probléma, hogy mi lesz ezen nyugdíjasoknak a sorsa. Dr Soos István orsz. képviselő a parlament megnyitása alkalmával Bucurestiben lévén, eljárt az Országos Nyugdíjpénztárnál, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy ezek a

vonatkozik a rendelet és a Nyugdíjpénztár körrendeletet bocsátott ki 89573—940 szám alatt az összes pénzügyigazgatókhoz, amelyben felhívta a pénzügyigazgatókat, hogy ezeknek névsorát terjessze be a Nyugdíjpénztárhoz. Mindazok tehát, akik ebben a kategóriában vannak, jelentkezzenek az illetékes pénzügyigazgatósnál, hogy annak alapján a kimutatásba felvehetők legyenek.

Magyarság

1 lej, mégis mindent megtud belőle.

Kérje minden trafikban!

CIOLOCA EMIL pénzügyigazgató nyilatkozik:**a modern pénzügyigazgatásról, az adóamnesztia-ról és a bonjegyzésről**

A nagyváradi pénzügyigazgatóság adókövetési osztályán egy év óta nagy változások történtek. Dr. Cioloca Emil kinevezésével új szellem költözött a rideg falak közé és ahova a polgár mindég csak szívszorogva mert belépni, ma bizalommal fordul tanácsért, mert tudja, hogy megértéssel fogadják. Az új pénzügyigazgató teljesen átformálta a követési szolgáltatást és mindent elkövet, hogy bizalmat keltsen az adófizető polgárságban, hogy a fiskusban ne ellenséget lássanak.

Több kérdést intéztünk a pénzügyi adminisztrátor urhoz, aki volt szíves a következőket mondani:

— Amióta állásomat elfoglaltam, minden igyekezetem arra irányul, hogy összhangba hozzam az állam érdekeit, a melyeket a fiskus képvisel, az adózó polgár érdekeivel. Ismerem jól a kincstár és az adózó polgár közötti mindenkorl harcot. Az államnak szüksége van a nemzeti gazdaság fenntartására megfelelő összegre, a polgár pedig igyekszik úgy intézni a dolgot, hogy minél kevesebbet fizessen erre a célra és minél többet mentessen magának. A kettő közötti harc ma keményebb, a körülmények miatt, amelyben élünk.

— A mi szerepünk egyike a legnehezebbeknek. Meg kellett ismertetnünk az adózó polgárral, hogy melyek azok a kötelezettségek, amelyeket teljesítennie kell az állammal szemben. Nagy nehézséggel, de végül is meggyőztük az adózót, hogy mi nem azért vagyunk, hogy őket állandóan háborgassuk és ma már az a helyzet, hogy az adózó bizalommal jön a pénzügyigazgatósághoz, ahol minden kérelmét nyíltan előadhatja. Ugy gondolom, hogy a mai körülmények között őszintén tárgyalhatunk az adózóval és nyíltan megmondhatjuk, hogy miért van szüksége az államnak pénzre.

Meg kell említenem, hogy nálunk az adódeklaráció törvényes kötelezettség és abban csak a valóságnak megfelelő állítható. Mindenkinél tudnia kell, hogy ellenesetben keletlen eljárás következik, a mely már morális szempontból is árnyékos vejt az illetőre.

— Az adó-amnesztia vonatkozik ezekre a deklarációkra is. Ebből a szempontból azt a felhívást intézem minden adózóhoz, hogy vizsgálja át az adóügyekben eddig elkövetett eljárását és iratait és amennyiben úgy találja, hogy vala-

meiyes mulasztást követett el, azt most még jóváteheti, minden büntetés nélkül, viszont, ha a közeljövőben hivatalból meginduló vizsgálat során fedeznék fel a mulasztást, úgy az már súlyos pénzbírságot von maga után.

— Az utolsó időkben a legnehezebb feladatot a hadfelszerelési bonjegyzés munkája rója ránk. Az ország követési adminisztrátorai bizattak meg, hogy a polgárságot világossá tegyék fel ennek a nagy nemzeti műnek a fontosságáról és hogy mindenki áldozatot kell hozzon a nagy cél érdekében. Ma kijelenthetem, hogy az eredmény ebben a megyében kielégítő és amikor majd közölhetem a jegyzések nagyságát és az aláírók névsorát, a közönség látni fogja, hogy ki és hogyan tett eleget szent kötelességének.

— Ebben a fárasztó munká-

ban nagy támogatást kaptam Todoiut Valér prefektus urtól, továbbá Cadariu Emil behajtási adminisztrátor, Roman Romulus, Banca Nationala főnök, de Montemira Mihály inspektor és Balas Gheorghe adó főnök uraktól és ügyosztályom minden tagjától, akiknek ezton is hálás köszönetemet nyilvánítom.

Dr. Cioloca Emil pénzügyigazgató fenti nyilatkozatához hozzáfűzni valónk nincsen. Aki figyelmesen elolvasta az adminisztrátor nyilatkozatát, láthatja, hogy a biharmegyei és nagyváradi adóügyek irányítása és kezelése egy abszolút modern gondolkodású, nagy tudású és széles látókörű ember kezében van, aki a kezébe adott gyeplőt megértéssel tudja kezelni és a hajtáshoz ostromot nem használ.

A Román Kereskedők Egyesületének gyűlése

A Román Kereskedők Egyesülete vasárnap délelőtti a Kereskedelmi Csarnokban tartotta évi rendes közgyűlését, nagy látogatottság mellett.

Popa Teodor fajermelő, az egyesület elnöke nyitotta meg az ülést és részletesen beszámolt az egyesület elmúlt évi működéséről és jövőbeni céljairól.

Az időközben nagy óvációk között megérkezett dr. Zigre Miklós, a NUF elnöke, megköszönve a meleg üdvözlést, a melyben részesítették, történelmi viszálylanást vetett a régi váradi kereskedelemre, a melynek művelői között a román elem meglehetősen számban foglal helyet.

Chirila Augustin polgármester szintén történelmi adatokkal ismergette a váradi román kereskedelem fejlődését.

Evutianu János a görögkeleti egyház p. ú. tanácsosa, a püspök Öszentsége üdvözlését tolmácsolja és hangsúlyozza,

hogy jó román kereskedő csak az lehet, aki a vallásban nevelkedik.

Román Romulus, a Banca Nationala igazgatója kijelenti, hogy minden román vállalkozást pártolni kell és hogy a román kereskedelem térj hódít hasson kereskedő generációt kell nevelni.

Neagu Traian alelnök olyan törvény hozatalát sürgeti, a mely számszerűleg biztosítja a román kereskedők többségét az országban.

Codoba Nicolae a Nemzeti Gárda üdvözlését tolmácsolja.

Ezután a közgyűlés elfogadta a számvizsgáló bizottság jelenlévét és megejtette az új választást a következő eredménnyel:

Diszelnökök: dr. Zigre Miklós, dr. Popovici Petre és Roman Romulus. Elnök: Popa Teodor. Alelnökök: Neagu Traian és Muresan Dumitriu. Az egyesület főtitkára: Petrescu Victor nyug. kapiány.

Japán-orosz közeledés

Kedvezően haladnak előre a japán-orosz tárgyalások

(Tokió, Rádió. — Bukarest.) Domei.) A japán-szovjet kapcsolatok javulásának lehetőségével kapcsolatban a japán külügyminisztérium szócsöve kijelentette, hogy a moszkvai japán-orosz kereskedelmi tárgyalások kedvezően haladnak.

A szovjet hosszú időre biztosítja a halászatit jogot Kamcsatkában. Bizottságokat küldenek ki az orosz-mandzsukui határ megvonására és ezt a javaslatot az oroszok elfogadták. Tokió várja a javaslatot a tagok kinevezésére.

SZINHÁZ**Földindulás**

a Thalia prózai együttesének előadásában

Szombaton kezdi meg a Thalia kiváló prózai együttese váradi vendégjátékát és első bemutatójával olyan hatalmas és nagysikerű ujdonsággal lépi meg városunk közönségét, a mely minden eddigi szinpadit művet elhomályosít. Az ujdonság Kodolányi Jánosnak nagyszabású színműve a FÖLDINDULÁS. A Thalia igazgatója semmi anyagi áldozatot nem kimélve Kolozsváron már olyan előadásban hozta ki ezt a nagysikerű színművet, amilyenre az utolsó tíz évben nem volt példa. A szereplők munkáját is siker koronázta, mert 25 előadásnál többet ért meg ez az ujdonság. Kádár Imre rendezése, a teljesen új díszletek és kiállítás mind fővárosi nivójuak. A darab főszerepeit az együttes legkiválóbbjai játsszák, mely nálunk egyelőre csak szombaton este 9, vasárnap délután 6 és vasárnap este 9 valamint hétfőn este 9 órakor van a színház műsorán. A szombati esti előadás 14. számú premier bérletben lesz megfartva.

Feleség — olcsó helyárrakkal
A múlt ciklus óriási sikert értő vigjátéka, Bókay János remekműve a Feleség, szombaton délután 5 és vasárnap délután 3 órai kezdettel lesz a színház műsorán először olcsó helyáru előadásokban.

Az óriási érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos lesz elővételben gondoskodni. Elővételi pénztár szerdától kezdődőleg a színház baloldali elővételi pénztáránál naponta d. e. 11—1-ig és délután 4—8-ig.

A ciklus pontos műsora:

Március 16. szombat d. u. 5: FELESÉG (Olcsó helyárrakkal)
Szombat este 9: FÖLDINDULÁS (Kodolányi János nagyszabású izgalmas színműve. Rendező: Kádár Imre. Premier bérlet 14. szám).

Vasárnap d. u. 3: FELESÉG (Olcsó helyárrakkal.)

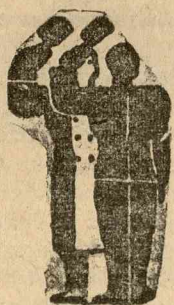
Vasárnap d. u. 6: FÖLDINDULÁS.

Vasárnap este 9: FÖLDINDULÁS.

Hétfő este 9: FÖLDINDULÁS.

Kedd este 9: GYERMEKKE-RESZTESEK (Lucian Blaga hatalmas színműve, Sabin Dragoi zenéjével, Demian Tassy díszleteivel. Rendező Kádár Imre. Premier bérlet 15. sz.)

Eladó helyszűke miatt aranyéremmel többszörösen kitüntetett jenyészeiből való óriási „Emdeni” liba 1 gunár, 2 tojó. Ugyanott egy 510-es és egy 800-as csibeköltőgép is eladó. Csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolok. Fajbaros fitenyészet Oradea, Str. Fran-
sz. 12.

É R T E S Í T É S

T. ügyfeleinket ezúton értesítjük, hogy a külföldre szóló vasúti jegyek elárusítását a mai napon ismét megkezdtük.

WAGONS-LITS//COOK (Menetjegyiroda) Oradea,
Blv. Reg. Ferdinand 5. Párk-szálloda épület
Telefon 22-22. - Fiókvezető: Pisk István.

20 SZÁZALÉKOS EMELÉssel átírják az adókat a következő évre

Agglegényadó, két százalékos fogyasztási adó és egyéb új nemzetvédelmi adóne- mek az új költségvetésben

(Bucuresti. Rador.) 1940—1941. évi új állami költségvetés végösszege 35 milliárd 524 millió leit tesz ki, tehát 3 milliárd 363 millió leivel haladja meg a március végén lejáró rendes állami költségvetést. A nemzetvédelmi alap költségvetését 6 milliárd leivel emelték. Ezen fölbletek fedezésére szükséges összegekhez az ország „nemzeti hozzájárulás” címén hozzájárulni: 1. Háborús nyereségek adója. 2. Szeszies italok vetett jaksák. 3. Agglegényadó. 4. Fényüzési cikkekre vetett adó.

Az új állami költségvetés-tervezethez fűzött miniszteri indoklás rámutat arra, hogy jobb forrást keresnek a szükséges összegek előteremtésére és megosztják az új terheket, melyekhez első sorban a nagyszállítók, főleg nagy hadiszállítók járulnak hozzá. Ami a szeszies italokra kiveendő új taksát illeti, a miniszteri indoklás hangsúlyozza, hogy aki szeszies italokat fogyaszt, nemzetvédelmi célokra is áldozhat. — Ezenkívül mindössze 2 százalékos kivétel jaksát lépjenek életbe minden vétel és fogyasztás mellett, az elsőrendű közszükségleti cikkek kivételével. Emelik továbbá a nemzetvédelmi alap javára eddig is fizetett „cota adiciónala”-t, továbbá fényüzési, „cifra de afaceri” néven ismeret adóterheket is és adóval sújtják az agglegényeket.

Ugyanakkor mentesítik az „imobiliár” adó fizetése alól a külvárosokban lévő házakat, a melyek semmiféle jövedelmét nem hajtának, mert a tulajdonos lakik benne.

A nyugdíjakat s a 30 ezer lei-ig terjedő havi fizetéseket

az új adók és jaksák fizetése alól mentesítették. Ezenkívül mentesítették még a következő cikkeket: kenyér, buza és kukoricaliszt, só, cukor, kávé, hus, hár, zsír, ételolaj, tej; zöldség; gyümölcs; dohány; világító petróleum és végül az új-ságok.

A Timpul részletesen ismereti az új adóforványeket.

Eszerint:

1. Azok a kereskedők és iparosok, akik az 1940. év végéig kivezett adójuk 50 százalékat külön önként befizetik 10 évre visszamenőleg mentesülnek minden

pénzügyi felülvizsgálattól és 1939. április 1-ig elijított adók után nem büntetjék meg.

2. Teljesen mentesülnek minden ingatlan adó fizetése alól azok a városi külvárosi háztulajdonosok, akik egymaguk lakják házukat.

Az ilyen címen fennálló hátralekukat is törlik.

Rendkívüli fényüzési adó: Az eddig fennálló rendkívüli 2 százalékos nemzetvédelmi adót 3 százalékra emelik. A 6 százalékos fényüzési és forgalmi adók alá eső cikkek sorába más cikkeit is felvejték.

Husz százalékos emeléssel írják az 1940—41. évre az adókat

Az összes egyenes adókat a következő évre 20 százalékos emeléssel írják át. Egyidejűleg a szupra-kvótát 10 százalékkal emelték.

Az ingatlanadókat is 20 százalékos emeléssel írják át az új évre.

Felemelték az adók cota adiciónálját (a nemzetvédelmi alapnak szolgáló hányadokat) a következőképpen:

földadónál 4-ről 8-ra, régi épületeknél 2-ről 6-ra, új épületeknél 2-ről 6-ra, jökekamafadónál 4-ről 7-re, kereskedelmi és ipari adónál 4-ről 7-re, a fizetések újani adónál csak a havi 30 ezer leit meghaladó fizetések után 2-ről 4 százalékra, a professzionális adónál — a

kisiparosok kivételével — százalékról 6-ra.

A vállalatok után kivezett külön adó

10 és 20 százalék közötti váltakozik és csak azoknál a vállalatoknál vetik ki, ahol az 1938—39. évi nyereség jóval nagyobb volt, mint az 1936—37, 1937—38 évekre.

A két százalékos taxa

minden vásárlás után — kivéve a közszükségleti cikkeit. Ez a taxa kizárólag erre az évre szól.

Az agglegény-adót

az összes nőstén férfiak fizetnek fogják a szeszies adón kívül

gresszív alapon a következőképpen:

a mezőgazdasági jövedelmek után 2—10 százalék, az ingatlanok után 2—12 százalék,

A jökejövödelmek után 3—18 százalék,

a kereskedelmi, ipari, professzionális adónál 1—10 százalék,

a fizetéseknel, béréknél 1—10 százalék,

az esetleges jövedelmek után 1—15 százalék.

A léjminimumot tekintetbe veszik, a koncentrált aggregé-nyeknél adókonnyítéseket vezetnek be.

A forgalmi adónál

4 százalék helyett 6 százalékkal adózzák a benzint, motornát, cementet, 1.50 százalékkal helyett 4 százalékkal a nyersolajat, a közvilágítás, ipari világítást, földgáz, petróleumkocszót és szenet.

Fogyasztási adók emelése: 50 bani a benzintre, a motornánál és ipari petróleumnál.

0.05 lei a pakuránál.

10 bani a speciális fűtőanyag nál. 1 lei az ásványolajnál.

A bélyeg-taxákat és bírósági taxákat 20 százalékkal emelték, a számlabélyeg-taxákat pedig 0.40 százalékról 0.50 százalékra.

A nagyvezérkar 17. számú rendelete a motorbiciklis osztagokhoz bevonulókról

Bucurestiből jelent a rádió: A nagyvezérkar kiadta a 17-ik számú rendeletét. A rendelkezés közli, hogy néhány hónappal ezelőtt kibocsátott 10-ik számú rendelkezés kiegészítéseként a következő feltételek mellett jelentkezhetnek a hadsereg kötelékébe a gépjárművekkel bevonulók (schimbás motorosok).

1. Oldalkocsival rendelkező, vagy oldalkocsinélküli motorbiciklikkel.

2. Az oldalkocsikkal rendelkező járműveknek 600 köbcentiméter hengerűrtartalmuaknak kell lenniök.

3. Az oldalkocsinélküliek 250 köbcentiméter hengerűrtartalommal kell rendelkezniök.

4. A gépkocsiknak ujaknak és teljesen épeknek kell lenniök.

5. A gépkocsi hármilyen márkájú lehet, de nem lehet lárcos, hanem gardanjáratu.

6. Csak gyári készítményű gépkocsikat fogadnak el.

7. Az ifjak kérvényeket egyenesen a nagyvezérkarhoz intézik, legkésőbb 1940 április hó 30-ig.

A motorbiciklis osztagokhoz csak azokat veszik fel, akiknek megvan a katonai előképzésük és akik a katonai előképzés elő nem voltak ki-

Ma kedden a Városi Fekete Mihály jubileuma

Felszeghy Mária Lyon Lea Bródi Sándor remekműve, délután 6 és este 9 órakor
vendégfelléptével Helyárak: 10, 20, 30, 40, 60, 80 és 100 lei

Express házasság -- egy napra...

Lönkretette a házasságot a hosszú nyult legénybúcsú

Ugy látszik egyre nagyobb „divat” lesz, hogy vagy a szegény menyasszony marad az esküvőjére vőlegény nélkül — vagy pedig a boldog vőlegénynek nincs kivel az oltár elé lépni. Csak az elmúlt napokban trótt meg egyik szatmár megyei községben, hogy a „boldog” vőlegény megszökött az esküvőjéről és a szegény menyasszony a násznéppel együtt hiába várt rá. A vőlegénynek nyoma veszett. Ehhez majdnem hasonló eset foglalkoztatja most a nagybányai közvéleményt is. Csakhogy ebben az esetben a törvény előtt már a boldog férj előtt zárult be a lakodalmas ház ajtója és a szegény vőlegény hosszú orral volt kénytelen belétörödni, hogy törvényes feleségével már nem mehet az oltár elé.

Történt pedig az eset a következőképpen:

Egyik főutcai üzletben már régen magára vonta a vásárló közönség figyelmét egy karcsu termetű, fekete szemű, fitos orru fiatal leány, aki kedves mo.olyával és „grüberlis” arcával valósággal elbájolta az embereket. Egy évvel ezelőtt sokszor lehetett őt együtt látni egy barna, magas fiuval, aki minden zárás után megvárta az utcán és hosszú sétákat tettek együtt.

A nyár után megjöttek az esős, borongós őszi napok... És a kislányt nem várta többé az első szerelem... Jöttek a téli napok és... jött a tánciskola. Minél jobban haladt a kislány a tánc-tudomány terén, annál jobban feledte a nyarat... és vele együtt a nyári szerelmét. Jöttek az új táncpartnerek... És minél jobban ment a tánc, annál kedvesebbek lettek a partnerek... Különösen egy... A „nyári” fiu helyett már régen más várta az üzlet előtt, amikor a napokban hirtelen megjelent a régi udvarló és a nyári sétákra és ígéretekre hivatkozva, jogait követelte. Más szövegei jöttek, hogy feleségül vegye imádottját és magával vigye. A szülők, akik amúgy sem nézték jó szemmel az új udvarló személyét, hamarosan áldásukat adták a házassághoz és mivel a fiúnak sürgős volt az ügy, egy-kettőre ki is tüzték a házasság napját.

Ezt az elhatározást azután amerikai tempóju tettek követték.

Szerdán és csütörtökön folytak a megbeszélések. Pénteken megtartották az eljegyzést... szombaton diszpenzációval az anyakönyvvezető előtt megpolgárizták és vasárnap

ra lett kiűzve az egyházi esküvő, melyet a lakodalom követett volna... ha... a boldog vőlegénynek a gyors munka feletti örömeiben nem jut eszébe legénybúcsút tartani.

Mert a baj itt kezdődött.

Ugyanis a szegény kisleány valósággal szédülten állott az események forgatagában és még az sem jutott eszébe, hogy őt nem is kérdezték meg a házasságot illetően... Hiszen minden olyan gyorsan és express-tempóban történt, hogy még arra sem volt ideje, hogy új szerelmét a házasságról értesítse. Csak akkor ocsudott fel, amikor már a törvény szerint feleség volt. Sirt, rimánkodott, hogy ő nem lesz a Géza

felesége és megvallotta új szerelmét. De már nem használt semmi... A fiatal asszony ázokogta az esküvőjére virradó éjszakát és a leghatározottabban kijelentette, hogy ő pedig az esküvőre nem megy el. Lassan-lassan puhulni kezdtek a szülők is. Közben megtudták, hogy a boldog vőlegény és már részben férj is egész éjjel legénybúcsút tartott és a késő délelőtti órákban került csak haza, hogy esküvőjére elkészüljön. Ez a legénybúcsú okozta aztán a vesztét is.

A szülők elhatározták, hogy az esküvő elmarad.

A násznép már gyülekezett a templomban, hogy tanuja legyen ennek a gyors házasságnak, amikor a „boldog” menyasszony kocsiába ült és szepen eltávozott hazulról, mivel őreá már többé szükség nem volt.

Eljött az esküvő ideje és a vőlegény megérkezett a lakodalmas házhoz, hogy drága menyasszonyát oltárhoz vezesse... Itt azonban nagy meglepetés várt. Egyszerűen be sem engedték a házba, hanem kiűzentek, hogy az esküvő elmarad, mert tnen adják hozzá a leányukat, aki különben sincs már itthon. Elment édesanyjával az ügyvédhez, hogy a válóper ügyét megtárgyalja, miután a házasságot polgárilag megkötötték és így szabályszerű válásra van szükség.

...A válóper aktái már a bíróság előtt fekszenek és a szegény „férj” most óva int mindenkit attól, hogy a házasság megkötése előtt legénybúcsút tartson...

Belgium katonai előkészületei

Belgium egész földje, mint a szivacs, tele van földalatti luratokkal

(Páris, március hó) Nemrégiben alkalmam volt — egy francia újságíró csoporttal együtt — meglátogatni Belgiumot és ez alkalommal megállapíthattam, hogy Belgium milyen hatalmas erőfeszítéseket tesz határai biztosítására és a nemzetvédelem biztosítására.

1929-ben kezdte meg rendszeres védelmi előkészületeit és határai megerősítését. Az összes közmunkák, csatornák, utak, gátak stb. tervnél tekintetbe vették a stratégiai szempontokat is. A háború kitörése óta pedig állandó intézkedések történnek a határok védelmének megerősítésére. Belgium — dacára annak, hogy semleges — mozgósította az összes nemzeti erőket és hadserege felvonult a határok védelmére, a határok pedig elég hosszan húzódnak el, csak a belga-német határ is hosszabb 20 kilométerrel, mint a francia-német, Mosel-Rajna közötti vonal.

Ezekon a látható munkálatokon kívül számos, még látható, vagy teljesen láthatatlan, de annál hatásosabb védelmi berendezést is készítettek. Belgium földje át, meg át van furva, mint egy szivacs, mindenütt kisebb-nagyobb mélységű, rejtő anyaggal megrakott aknáknak húzódnak végig, amelyek az ellenséges támadásra — a támadókkal együtt — a levegőbe repülnek. Sok helyen láthatunk kis piros zászlócskákat, amelyek óvatosságra intik a járművek vezetőit, ne

hogy a tulgyors hajtás által előidézett megrázkódtatástól az aknák felrobbanjanak. — Ezekkel a figyelmeztető zászlócskákkal Belgium egész területén találkozhatunk, nemcsak a határok mentén, mert ugyszólván egész Belgium hadizónaként van kiépítve.

Belgium hadvezetőségének védelmi taktikája erre a romboló, pusztító rendszerre van felépítve. A kisszámu belga

hadsereg még erődháboruban sem tudna hosszabb ideig elmentállni a szomszéd hadsereg támadásainak, így a védekezés egyetlen lehetősége az aknamezők, az előzőlött területek elpusztítása árán, az ellenség levegőbe röpítése.

Ezenkívül, amint fent említettem, a közmunkákat is úgy építették meg, hogy minél jobban használni lehessen azokat a védelmi háborúban. Így az Albert király csatornát is a stratégiai szempontok figyelembe vételével tervezték és készítették el, számos vasbeton védelmi vonallal van ellátva, ezeket a védelmi vonalakat az utóbbi hónapokban várakká képezték ki.

Daladier öt pontban ismertette Franciaország békefeltételeit

Első pont: a nemzeti szocialista kormányának távoznia kell helyéről

(Páris. Timpul jelentés.) Párisi politikai körök szerint Daladier öt pontban ismertette Sumner Welles előtt a szövetségesek háborús céljait:

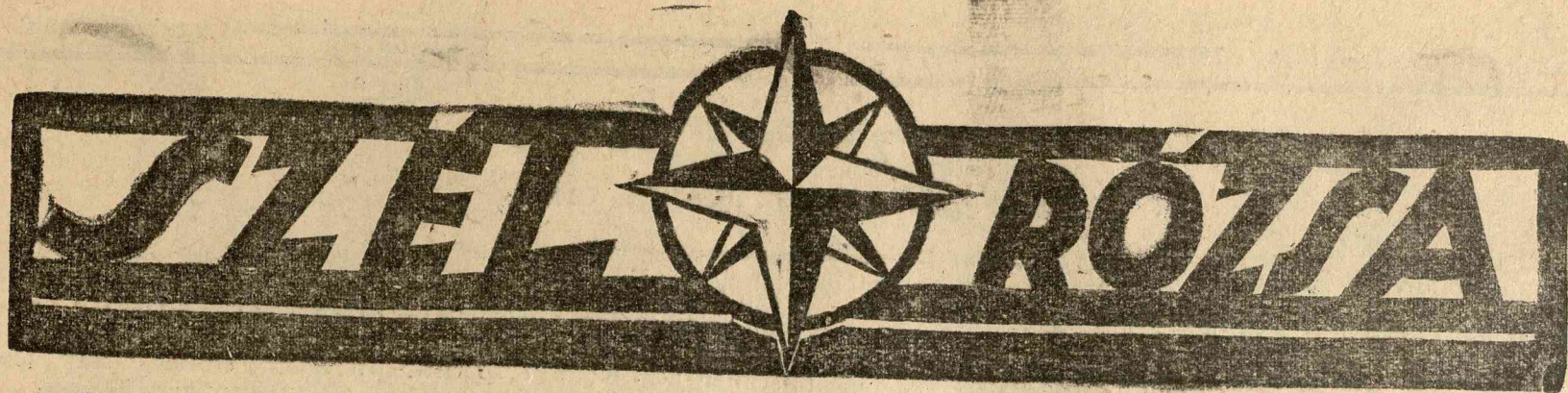
1. A szövetségesek szerint nem lehet Németországgal békét kötni addig, míg nemzeti szocialista kormány van uralmon.

2. A béke csak Lengyelország és Csehszlovákia visszaállítása esetén lehetséges.

3. Németországnak határozott és konkrét biztosítékokat kell adnia, hogy lemond támadó szándékairól.

4. Csak a szövetségesek győzelme után lehet beszélni európai gazdasági együttműködésről.

5. Csak Európa teljes újrendezése és az állandó béke rendszerének megteremtése után lehet megvitatni a legerősebb kérdéseket.

Amerika munka-nélkülei

Kilenc millió munkanélküli van az Amerikai Egyesült Államokban az ottani munkaügyi minisztérium kimutatása szerint. A számukra kiutalt munkanélküli segélyek összege elérte az egymillió dollárt.

„Hősök temetője“

Külön temetőben helyezik nyugalomra Franciaországban a nyugati hadszíntéren hősi halált halt angol és francia katonákat. A katonák sírjait egyforma jelekkel jelölik meg.

Angol legenda

Egy dúsgazdag angol föld-birtokos mint az egyik londoni ujság megírja, mindjárt a háború kitörése után önként jelentkezett katonának. A birtokán állomásozó légvédelmi tüzérséghez osztották be, de azért éppen olyan lelkiismeretesen végezte a szolgálatot, mint akármelyik közlegény. A mikor az osztagot kastélyában helyezték el, gyakran reá került a sor a padló felszúrolásában, pedig közvetlen parancsnoka, egy hadnagy, a háború kitörése előtt uradalmi intézője volt. A kastélytól néhány márföldnyire volt az a ház, a melyben lakott, de mivel nem illik, hogy szolgálat után egy közlegény luxus autón robogjon el, az autó csak tisztes távolságban várakozott rá és minden nap egy-két kilométernyi utat gyalogosan kellett megtennie.

Nyíllal lőtte be levelét az angol miniszterelnöki palotába

A londoni Downing Streeten letartóztattak egy embert, a ki ijá és nyíllal volt felfegyverkezve. Az illető a nyíl hegyére levelet erősített s a nyílat belőtte a miniszterelnöki palota nyitott ablakán át.

Mennyit esznek a pillangók?

Párisból jelentik: A francia tudományos akadémia legutóbbi ülésén Portier, a neves természettudós, előadást tartott a pillangók táplálékáról. Eddig azt hitték, hogy a hernyók mértéktelenül táplálkoznak, míg ezzel szemben a kifejlődött pillangók igen mértékletes módon élnek. A valóság ezzel szemben egészen mást mutat, mert a pillangók naponta testsúlyuk 16,5 százalékának megfelelő táplálékot fogyasztanak.

Madarak a tengeri háboruban

Kevesen tudják, hogy a tengeri háború sok bajt okoz a tengeri madaraknak, mert igen sokfajta magár él a tengereken, apró szigeteken és a partok sziklái között megbújva, melyek táplálékukat a tenger vizén uszó növények, vagy halak összefogásával szerzik meg. Amióta egymásután süllyednek el a hajók a tengeren, a víz színe a kiömlő olajtól zsiros lesz. A madarak, amikor lecsapnak a víz tükreire, — hogy táplálékukat összeszedjék tolluk olajos-vizes lesz, a mely megnehezíti a repülést. A francia tengerparti halászok megfigyelték a tengeri madarak szenvedéseit, hogy nem tudnak felemelkedni az olajos-vizes szárnyakkal, összeszedik

őket és egy „madárszanatóriumban” ápolják a tengeri háború áldozatait. Az egyszerű emberek a madarakat bárkákba emelik és a „szanatóriumban” különleges fürdőkben lemosják szárnyaikról az olajos vizet azután pár napig ott tartják őket, etetik és minden tekintetben gondoskodnak róluk. Amikor a madár már visszanyerte szárnyainak rugalmasságát, elrepül. Megfigyelték, hogy vissza-vissza térnek a madarak arra a helyre, ahol jól bántak velük.

Különösen sok pingvint mentettek meg a francia halászok és ezek közül nagyon sok nem is akarja elhagyni a madárszanatóriumot.

Ülő-sztrájk

Mulatságos történet keretében írja meg a Daily Mail, hogy Erith angol kis város hogyan kapott szén a nagy szénhiány idejében. A leghidegebb napokban, amikor a lakosság fele hideg lakásban dudergett és az üzemek is szénhiányban szenvedtek, a város polgármesterének nagyszerű ötlete támadt. Felkereste Mrs. Adamsont, a kerület női képviselőjét és kérte, hogy a minisztériumban közvetítsen és szerezzen számukra minél előbb szén.

Mrs. Adamson meghallgatta Erith polgármesterének kérését és azonnal felkereste a bányaiügyi minisztert. A bányaiügyi miniszter udvarias ember volt és azonnal ülőhellyel kínálta a képviselőnőt. De mikor meghalotta a kérését,

szigorú arcot öltött és kijelentette, hogy egyelőre semmit sem tehet az ügyben, mert nem rendelkezik fölösleges szénnel.

— Miniszter ur, vegye tudomásul, hogy addig nem kelek fel erről a székről, amíg nem intézkedik, hogy Erithnek azonnal szállítsanak szén, — szólalt meg hirtelen erőyes hangon a képviselőnő.

A miniszter csendes meglepetéssel szemlélte Mrs. Adamsont, kicsit gondolkodott és azután azonnal intézkedett, mert két nappal később száz tonna szén érkezett Erith állomására és azóta is naponta 150 tonna szén érkezik. Az eset óta Angliában nem akad polgár, aki ne adná le szavazatát szívesen a női képviselőkre.

Miért esik a husvét mindig március 22 és április 25 közé?

Ezidén igen korán esik a husvét vasárnapja, március 24. Olyan korai időpont ez, amire csak igen ritkán akad példa a kalendáriumban. Roppant érdekes, ha a naptárt böngészve azt látjuk, hogy 1799 és 2391 között, tehát 592 év alatt, csak az idei év dicsekedhetik azzal, hogy ez az ünnep március 24-ére esik. Mi is a husvét? Az egyházban Krisztus feltámadásának emlékünnepe, mely a kereszténység legrégebbi ünnepének számít. Korábbi időpontra, mint március 22,

a husvét nem eshetik, viszont későbbi napra, mint április 25, szintén nem, miután husvét vasárnap a tavaszi napéjegyenlőség (március 21 utáni első holdtölte)re következő első vasárnapra esik. Az utolsó nyolcvan esztendőben csak az 1913. év előzte meg az idei dátumot, amikor már március hó 23-án volt husvét vasárnapja.

Ez a dátum legközelebb csak a 2008-ik esztendőben lesz. A legkorábbi husvét ünnepet 1818-ban érték meg, a mikor március 22-én zuhtak a

husvét harangok. Ez a dátum viszont csak 2285-ben fog megismétlődni. A korai husvétnek megfelelően a pünkösdi ünnepek is korábban lesznek az idén, még pedig május 12 és 13-án, tehát amikor a nem szívesen látott fagyosszent látogat meg bennünket Pongrác Szervác és Bonifác. Reméljük, hogy a szigorú tére való tekintettel, amit az idén alaposan megszenvedtünk, a fagyosszentek talán eltekintenek látogatásuktól. Ténynek azonban marad annyi, hogy a husvét vasárnapjának március 24-i dátuma a naptárban csak 451 esztendő múltával fog megismétlődni. Jósokára.

A titkos angol rádióleadó

Egy titkos angol rádióállomás hollétének megállapítása sok fejtörést okoz most az angol hivatalos rádiószerelőknek. Valószínűnek tartják, hogy a leadóállomás valahol a kontinensen működik. A titkos állomás beszélője tösgyő keres angolsággal igyekszik az angolok leikére beszéni, hogy hagyják abba a háborút. Az angolokat legjobban az bosszantja, hogy folyton „mi angolok” címen beszél és propaganda-előadását az angol királyhimnusz lejátszásával fejezi be. Az angol rádiósok napok óta figyelemmel kísérik az iránymegállapító készülékkel, de a titkos állomás azóta nem jelentkezik megszokott 50.63 m-es hullámhosszán.

Kanadai püspökök, mint ezredek

Két kanadai püspök, mint ezredes, teljesít szolgálatot a nyugati frontra küldött kanadai expedíciós seregben. Az egyik Wells, a Cariboo aranybányavidék anglikán püspöke. Büszke arra, hogy régi devoni kalózik leszármazottja. Már gyermekkorában apja hajóján alkalmat volt megismerkedni a tengerrel. Annak idején Shackton híres Nimródján nagyszabású fókavadászaton vett részt. Végigküzdötte a bur háborút is, de akkor még őrmesteri rangban. A másik ezredes Leo Nelligan, Kanada legfiatalabb püspöke. Arról nevezetes, hogy az ő egyházmegyéjében élnek a kanadai őtősikrek. A kanadai expedíciós hadseregnek köztülbeitt a fele anglikán vallású, a másik fele római katolikus s így a két püspök közt egyenlően oszlik meg a katonák lelki gondozása.

SPORT

Lesállás

Lezajlott a Nemzeti Bajnokság harmadik fordulója is és ez sem hozott irt az erdélyi csapatok sajgó sebeire. Ebben a fordulóban is sorra a fővárosi csapatok győztek és a következő eredmények kezdenek mind súlyosabbakká válni. Egy ideig ugyanis hihető volt, hogy a korai kezdés legfeljebb egy fordulón keresztül árt a vidéki csapatoknak és két pont veszteség árán minden visszazökken a régi kerékvágásba, ehelyett úgy látszik, hogy a korai kezdés soradontó jelentőségű, nem két, hanem hat pont veszteséget jelent és az ma már csaknem behozhatatlan szembetűnő, hogy a Victoria, az AMTE, a TMAC a tabella végén foglalnak helyet, akkor, amikor a Sportul Studentesc, az Unirea Tricolor a bajnokság kapuit döngözték. A Victoria például, — amelynek képességeit nem lehet kétségbevonni és amely a sportfórumok rokonszenvét is magáénak vallhatja — 14 meccsből hét pontot gyűjtött össze és nehezen látunk kiutat a kiesés elkerülésére. Nem a sport szerűség bizonyítéka a többi fővárosi csapatok kitűnő helyezése és a remek eredménye sem. Legfeljebb a Rapid sorozatos döntetlenje meglepetés. Schaffer csapata nem halad úgy előre, ahogy várható lett volna és a biztos előretörés helyett — a Venus került ismét a bajnokság élére. Az AMTE megint kikapott a Juventusától, a TMAC otthonában a Venustól. Röviden összegezve a történeteket, a Ripensia, a TMAC, az AMTE és a

Victoria ebben az idényben még egyetlen pontot sem tudtak összehozni. Ez nemcsak az erdélyi csapatok bűne. Sőt, a jelek szerint, elsősorban nem az ő bűnük...

A váradi csapatok tegnap is tétlenségre voltak kárhoztatva. A tegnapi itéletidőben természetesen nem lehetett szó tréningről és így elmaradt a tréningmeccs lehetősége is. A Szövetség kimondotta, hogy több halasztást nem engedélyez és így a jövő héten min-

den körülmények között, egyetlen tréningmeccs nélkül is — megkezdődik a szezon. Ezt szintén nem lehet a sportszerűség javára írni.

A nagyfokú havazás emellett nemcsak a tréninglehetőség megszűnését, hanem újabb pályakellemetlenségeket jelent. A hó ugyanis ismét befedte a pályát és ezért újból lehetetlen tréninget tartani. A múlt héten dr. Gherman Victor alpolgármester személyesen járt ki a pályán és intézkedett a munkálatok lebonyolításáról. A váradi sportközönség nagyon hálás dr. Gherman alpolgármesternek és kéri, hogy — ha már a múlt heti fáradozása hiábavaló lett — tartsa fejszinen ezt a kérdést és intőzkedjen a pálya mielőbbi rendbehozása iránt.

Három résztvevővel

Az idén is megtartják a K. K.-t
Október 20-án Románia-Magyarország Bukarestben

Tegnap zajlott le Zágábban a KK-bizottság ülése, hogy véglegesen döntsenek afelett, megrendezik-e az idén a KK mérkőzéseket, vagy pedig felfüggesztik a kupameccsek lebonyolítását. Tekintettel arra, hogy az olaszok bejelentették, miszerint a maguk részéről nem kívánnak az idén résztvenni a KK küzdelmeiben és a csehek is visszaléptek,

az értekezlet úgy határozott, hogy nélkülik is megrendezik a KK-t. Az idei versenynak azonban „KK 1940” elnevezést adták.

amelyben Románia, Magyarország és Jugoszlávia vesznek részt. A díjat az idei győztes véglegesen megnyeri. Megalakítottak egy előkészítő bizottságot, melynek elnöke Copola lett. Egyben elhatározták, hogy

a KK mérkőzést május végén tartják meg, amikor is döntenek afelett, hogy

Románia vagy Jugoszlávia vesz-e részt 3 csapattal Magyarország 3 csapata mellett, úgyhogy a harmadik résztvevő 2 csapattal száll bele a küzdelembe, ami összesen 8 csapatot tesz ki.

A jelek szerint a kis KK mérkőzéseit június 16-án indítják s akkor állapítják meg a végleges programot is.

Az értekezlettel kapcsolatban megvitatásra került a DK is. Megalakították a bizottságot, amelynek elnökeül dr. Gidófalvy Pált, a MLSz kormánybiztosát választották meg. A bizottság tagjai azonnal kivül román részről Juga Liviu és jugoszláv részről dr. Popovics Kika. A bulgár kér-

vényt, hogy ez az állam is résztvehessen a DK-ban, a bizottság elutasította azzal, hogy felvételre esetleg csak jövő esztendőben kerülhet sor.

Juga Liviu szövetségi titkár az alkalmat felhasználta arra, hogy dr. Gidófalvyval megtárgyalja a május 19-i magyar-román DK mérkőzés második fordulóját is. Sikertült meg egyezni, még pedig olyan formában, hogy erre a második mérkőzésre október 20-án kerül sor Bucurestiben.

Nemzeti Bajnokság
állása

1 Venus	14 9 1 4 42:15 19
2 Rapid	14 7 5 2 39:17 19
3 Sp. Stud.	14 6 6 2 34:21 18
4 Un. Tric.	14 6 3 5 22:23 15
5 I DR	14 4 7 3 23:23 15
6 Carpati	14 6 2 6 22:20 14
7 Ripensia	14 5 3 6 20:25 13
8 TMAC	13 5 3 5 20:26 13
9 Juventus	14 3 6 5 25:29 12
10 Gloria	14 5 1 8 14:41 11
11 AMTE	13 6 0 8 18:27 10
12 Victoria	14 2 3 9 11:23 7

A jövő heti műsor

Nemzeti Bajnokság:

Arad: AMTE—TMAC.

Román Kupa:

Bucuresti Rapid—CF Ploesti.
Sportul Studentesc—Dragos Voda.

Nagybánya: Carpati—Venus
Braila: Braila FC—Victoria.

B) divízió:

Nagyvárad: Tőrekvés—RMTE
Nagykaroly: Victoria—Crisana.

Marosvásárhely: MSE—Oltul
Aranyosgyéres: Sodronyipar—Universitate.

Szatmár: Olimpia—Cimentul.

Rádió műsor

Kedd

Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12 Időjelzés, vizárlásjelentés, gazdasági és egészségügyi tanácsok. 12.10 Luta Tovita bántási zenekarának hangversenye, román népzene. 13.05 Costica Dumitrescu zenekara. 13.20 Időjelzés, művészeti és kulturális hírek, sport-hírek. 13.30 Dumitrescu zenekara folytatja hangversenyét. 14 Hírek. 14.20 Dumitrescu zenekara folytatja a hangversenyét. 15 Különböző közlemények. Rádió Románia. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Orvosi krónika. 19.17 Filmzene. 19.55 Hírek magyar nyelven. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.05 Paunescu-Ulm előadása a magánosság-ról. 20.20 Mit énekel Leonard? Mircza Lázár a rádiózenekar

kísérete mellett énekel operettekkel. 20.45 Hírek. 21 A rádió szimfonikus zenekara. 22.10 Hírek, sporthírek.

Budapest I. 7.45 Ébresztő.

Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.10 Országos postászenekar. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Mesék. 17.45 Időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 Zongoraszámok. 18.45 A Tiszántul magyarjai. Előadás. 19.15 Hanglemezek. 19.40 Művészet a sportfakban. 20.15 Hírek. 20.30 Átlang. Dalmú az Opera házból. 21.20 Hírek. Majd: Arakulás Magyarországon. Előadás. 22.15 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 24 Hírek idegen nyelveken.

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

Keresünk Nagyváradhoz közeledő szomszédos községek részére (Bihar, Szt. János, Fugyivásárhely, Fugyi és Bors) megbízható újságárusokat, jó keresettel. Jelentkezni a kiadóban. Fiata Mihai Viteazul 4.

ÉTEL-ELADÁS

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánt, gyémántot. Herbst ékszerárúház. Reg. Ferdinand 3. 5010

Asztalos műhely (szerszámberendezéssel is) kiadó, esetleg betársulással is. Érdeklődni Zaláu, Mendel Károlynál. 800

Szépirodalmi könyveket, regényeket, csakis újdonságokat, veszek. Cim a kiadóban. 884

Telek a Komendáns réten eladó és két magánház. Ertekezni Str. Alexandru cel Bun 11 sz. 764

Szőlő- és gyümölcsfa-ültetvények minden fajtából a legjutányosabb árban beszerezhető. Cooperativa Agricola „Eriul”, Sacueni, Jud. Bihor. Árjegyzéket bérmentve küldünk. 684

Eladó jókarban lévő nagy 6-os „Hoffher” cséplő huzatós kazénnal, teljes felszereléssel. Patáry, Petreu, jud. Bihor. 799

Megvételre keresem Földi Mihály legújabb regényeit használt állapotban és egyéb regény, újdonságokat. Cim a kiadóban.

NYOMATOTT PASZTOR EDI
CECIEL ORADEA